

единъ отъ многото чукове, съ помощта на които апостолитѣ на свободата изковаха априлското въстание. Ето защо отъ голѣма важностъ е да се знае като какъ разбира той революционнитѣ движения въ качеството си на *революционеръ чуждъ*, и като какъ разказва на потомството за *ковчетѣ*, за *чуковетѣ* и *наковалнята* на въстанието, и за материала, отъ който се изкова априлското движение.

Горѣ казанитѣ нѣколко думи нека ни послужатъ за първа стъпка — за въведение — на Етюда ни върху томъ I отъ „*Запискитѣ*“.

II.

Миналото се гордѣе съ неустрашими борци, а *сегашното* съ работлѣпни чиновници

Дѣйцитѣ на *миналото* едно знаяха, въ *едно* вѣрваха и за това „едно“ съ главитѣ си заплатиха, а *храненицитѣ* на *сегашното* много знаятъ, въ *много* вѣрватъ, ала за това „много“ и сами тѣ *сопола* си не даватъ

Миналото си служеше съ неплатени работници — съ доброволци на възвишената идея — а *сегашното* си служи съ *държавни храненици* — съ скъпо плащани „народници“.

Героитѣ на *миналото* безъ „пѣтни и дневни“ де-нонощно се скитаха отъ градъ на село, отъ село на градъ и съ рискъ на живота си проповѣдваха на народа идеята — „човѣшки правдини“ — а героитѣ на *сегашното* безъ „пѣтни и дневни“ не отиватъ даже на царскитѣ паради

Миналото живѣеше съ хлѣбець и солчица и пакъ се наблѣгаше на своята дѣсница, а *сегашното* се храни съ *бифтекъ* и *шоколадъ* и облѣга се само на „държавната паница“.

Героитѣ на *миналото* висѣха на турскитѣ бѣсилки, а героитѣ на *сегашното* се ширятъ (пжчатъ се, надуватъ се) по царскитѣ вечеринки.

Героитѣ на *миналото* като псета избити бѣха по балканитѣ, а героитѣ на *сегашното* се прозяватъ по канцелариитѣ